

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare ad Salz.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

nequivimus quòd illius scelerati hominis precibus quam nostræ auctoritatis iussionibus obtemperare maluistis, cum nunc clarissimè liqueat cum eodem homine amorem discordiæ & inruptione caritatis de hoc loco vetuit egredi. Ipsi quippe nos, qui congregatio hujus monasterij ac ferveri Dei, & utinam verè, dicimini, qualiter jam crebrò vita vestra à multis diffamata est, & non absque re. Aliquando enim monachos, aliquando Canonicos, aliquando neutrum vos esse dicebatis. Et nos consulendo vobis, & ad malam famam abolendam, magistrum & rectorem idoneum vobis elegimus & de longinquis provinciis invitavimus, qui & verbis & admonitionibus rectam vitam instruere, & quia religiosus erat, bonæ conversationis exemplo potuisset informare. Sed proh dolor

aliorum cuncta conversa sunt, & diabolus vos quasi ministros suos ad seminandam discordiam inter quos minime debebat invenit, scilicet inter sapientes & doctores Ecclesiæ; & qui peccantes corrigere & castigare debuerunt, cogitis ad peccatum invidiæ atque iracundiæ prorumpere. Sed illi, Deo miserante, nequam adfensum vestris malis suggestionibus præbituri sunt. Vos autem, qui contemptores nostræ iussionis extitistis, sive Canonici sive monachi vocamini, ad placitum nostrum, juxta quod præfens Missus noster vobis indixerit, nobis vos adfistere scitote. Et quamvis ad nos missa hic facta seditionis vos excuset epistola, venite, & condigna satisfactione inultum crimen eluite.

CAPITVLARE AD SALZ

Datum anno Christi DCCCIV.

INCIPIVNT CAPITVLA.

1. **D**E ordinatione Ecclesiarum.
2. De decimis & donationibus Ecclesiarum.
3. *Vt propter novas Ecclesias antiquiores suas decimas non perdant.*
4. De ordinandis Presbyteris.
5. De ingressu in monasteria puellarum.
6. *Vt in monasteriis puellarum ea solam infantes nutriantur que in eo loco perseveranturæ sunt.*
7. *Vt masculi in monasteriis puellarum non nutriantur.*
8. *Vt arma in monasteriis puellarum non deponantur.*

INCIPIVNT SVPRASCRIPTA CAPITVLA ET EORVM TEXTVS.

De ordinatione Ecclesiarum.

I. **V**T Ecclesiæ Dei bene constructæ & restauratæ fiant, & Episcopi unusquisque infra suam parochiam exinde bonam habeat providentiam, tam de officio & luminariis, quamque & de reliqua instauratione.

De decimis & donationibus Ecclesiarum.

Regino lib.
1. c. 72.

II. De decimis ubi antiquitus fuerunt Ecclesiæ baptismales, & devotio facta fuit, juxta quod Episcopus ipsius parochiæ ordinaverit omnimodis fiant donatæ. Et si per donationes Regum aut ceterorum Deum timentium bonorum hominum ad episcopata seu monasteria aliquæ res delegatæ sunt, & ex ipsis rebus antiquitus ad ipsas Ecclesias priores decimæ

datæ fuerint, ipsa antiqua donatio vel devotio firma & stabilis omnino permaneat. Tamen, ut supra diximus, decimas de ipsis rebus qui eas possidere videtur persolvat.

Vt propter novas Ecclesias antiquiores suas decimas non perdant.

III. Quicumque voluerit in sua proprietate Ecclesiam ædificare, una cum consensu & voluntate Episcopi, in cujus parochia fuerit, licentiam habeat. Veruntamen omnino providendum est ut aliæ Ecclesiæ antiquiores propter hanc occasionem nullatenus suam justitiam aut decimam non perdant, sed semper ad antiquiores Ecclesias persolvantur.

De ordinandis Presbyteris.

IV. Vt unusquisque Episcopus in sua parochia

Regino lib.
1. c. 56.
Barthold.
lib. 1. c. 7.
Ivo par. 1.
cap. 9.
Gratia 16.
c. 1. c. 44.
Quicun-
que.

parrochia secundum canonicam institutionem Presbyteros ordinari faciat.

De ingressu in monasteria puellarum.

V. Ut nullus in monasteria puellarum vel ancillarum Dei intrare presumat, nec Presbyter, nec Diaconus, nec Subdiaconus, vel Clericus, aut laicus, nisi tantum Presbyter ad Missam celebrandam tempore opportuno ingrediatur, salva necessitate monasterij secundum canonicam institutionem, & juxta quod Episcopus ipsius parrochia ibidem ordinaverit. Presbyter autem Missa celebrata statim exeat. *Ut in monasterijs puellarum esse solum infantes nutriantur que in eo loco perseverantur sunt.*

VI. Quicumque filiam suam aut nepotam aut parentem Deo omnipotenti offerre voluerit, licentiam habeat. Sin autem, domi infantes suos nutriat, & non

aliam infra monasteria mittere nutriendi causa presumat nisi que in ipso loco firmiter in Dei servitio perseverare voluerit, vel secundum instituta sanctorum patrum seu canonicam auctoritatem.

Ut masculi in monasterijs puellarum non nutriantur.

VII. Omnino prohibemus ut nullus masculum filium aut nepotem vel parentem suum in monasterio puellarum ad nutriendum commendare presumat, nec quisquam ullum suscipere audeat.

Ut arma in monasterijs puellarum non deponantur.

VIII. Ut nullus ex clericali ordine, sacerdotes videlicet, aut alij Clerici, neque laicus, bruceas aut arma infra monasteria puellarum commendare presumant, nec quisquam recipere audeat, excepto si in elemosyna datum fuerit.

CAPITVLA DATA PRESBYTERIS.

Admonere vos cupio, fratres & filii mei, ut ista pauca capitula, que hinc scripta sunt, intentius audiatis.

I. In primis, ut sacerdos Dei de divina scriptura doctus sit, & fidem Trinitatis recte credat, & alios doceat, & suum officium bene possit implere.

II. Ut totum psalterium memoriter teneat.

III. Ut signaculum & baptisterium memoriter teneat.

IV. Ut de canonibus doctus sit, & suum poenitentiale bene sciat.

V. Ut cantum & compotum sciat.

VI. Ut nullus sacerdos feminas secum habitare permittat, excepto matre, forore, vel amita.

VII. Ut Presbyteri in tabernis bibere non presumant.

VIII. Ut nullus avaritiam sectetur; non sit superbus, non ebriosus, non vinolentus, nec somnolentus.

IX. Ut nullus presumat in cena Domini jejunium solvere.

X. Ut nullus baptizare presumat nisi in Pascha & Pentecosten, excepto infirmo.

XI. Ut nullus Presbyter nec Diaconus nec Clericus chrisma alicui dare presumat pro aliqua necessitate. Qui si hoc fecerit, degradetur.

XII. Ut nullus Presbyter ad synodum contemnat venire. Quod si aliter facere presumpserit, coactus veniat, & secundum canones judicetur.

PRÆCEPTVM DE SCHOLIS GRÆCIS ET LATINIS instituendis in Ecclesia Osnabrugensi, datum anno DCCCIV.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. Karolus Imperator augustus, Romanum gubernans imperium, qui & Rex Francorum & Langobardorum, necnon modò dominator & Saxonum. Notum sit omnibus sanctæ Dei Ecclesiæ fidelibus nostrisque presentibus scilicet & futuris qualiter nos ob nostræ mercedis augmentum VVihoni Osnabrugensi Episcopo suæque Ecclesiæ, quam nos primam omnium in Saxonia in honore sancti Petri principis Apostolorum & sanctorum martyrum Crispini & Crispiniani construximus, quoddam nemus vel fore-

Tom. I.

Dd